

Latweefchu Urwises.

Ur augstaš Gewefchanas = Rummissiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 48. Zettortdeenā Imā Dezembera 1832.

No Birschumuischas.

Scho ruddeni muhsu draudsē, Deews sinn us fahdu wihsī, niknas zilweku bakkes irr eelihdu-
fchas. Bet paldees Deewam, un paldees fargafchanas bakkehm! tahs newarr wairs tā, fā wezzōs laifōs zilweku dsihwibu pohstihst. Win-
nas peelihp tikkai tahdeem zilwekeem ween, fās bija flehpuschees preekfch listahm bakkehm, win-
nas peelihp jauneem wehl ne eepohstehstem behr-
neem. Gan tahs daschureis arri uskriht schahdu
tahdu behrnu, fās jau isgullejis fargafchanas
bakkes, bet tad winnu dabba tā fā pahrwehrsta
tohp; weeglas bakkes ahtri pahreet un eefsch 5
jeb 6 deenahm zilweks atkal weffels. Tapeh3
muhsu dakteri tahs sanz pahrwehrstaš bak-
kes. Lihds schim schinni draudsē eefsch 3 meh-
nescheem ar niknahm bakkehm irr nomirruschi 3
zilweki, prohti: seewa no 25 gaddeem, puiss
no 20 gaddeem un behrns no 3 mehnescheem.
Wissī 3 ne bija pohsteti. — Tē nu, mihli lau-
tini, atkal warr redseht, fahdas leelas Deewa
dahwanas fargafchanas bakkes irraid. No laika
us laiku Deews wehl taggadin niknas bakkes fuh-
ta, grippedams juhs pamahziht un skubbinahst
jo labprahtigi walbineekeem paklausihst un no bak-
ku pohstefchanas ne atrautees. Bet winsch arri
daschureis sohda tohs nepaklausigus un pahrgal-
wigus juhfu starpā, fās lihds schim sew un fa-
rus behrnus irr atrahwufchees no labbu bakku
pohstefchanas. Ak, fāsinn fahdu leelu un breef-
migu pohstifchanu meh3 schogadd buhtum redse-
juschī sawā draudsē un wissās faiminu draudsēs,
ja fargafchanas bakkes, fo jau wairaf ne fā 25
gaddus pee mums eedehsti, muhs ne buhtu no
breesmahm isglahbuschas; tad ne buhtu ne 3
ween bet, fāsinn, 300 un wairaf nonahweti.

L.....g.

Wentespils, 19tā Nowembera.

Ruddens laifs semmes kohpejeem mehds pree-
fa laifs buht! — Deews zauru gaddu baggatu
maifiti audsinajis un schehligi apfargajis; wassa-
ras darbi nu irr pabeigti, peebreedufchas wahr-
pinas namma tehwa firdi lezzina, un fatrs fai-
mesbehrns, fās maifi gribb ehst, labpraht schi-
glas rohkas peelee, Deewa swehtibu eemantohst,
lai ir buhtu ar sweedreem waigā. Pateesi, rud-
dens laifs irr preefa laifs! un irr schinni gaddā
mums mihlam Debbes tehwan japateiz, fā
winsch muhsu laufus tik baggatigi swehtijis, fā
mums pahrtifschana buhs, fad arri tee graudini
naw tik rupji un swarrigi fā wehletum. — Pla-
was gan tahdas sahlainas ne isdewahs fā zittōs
gaddōs, bet mahjas lohpineem tatschu seemas-
galds buhs flahst, jo meh3 no laukeem wairaf
ehduma effam salaffijuschī, fās feenas truhkumu
ispildih3. — Un tatschu ruddens laifs dascham
labbam irr raudu laifs!

Paschā muhsu draudsē diwi faimneekeem zaur
ugguns grehku rijas aisgahje ar wissu eekohptu
labbibu; ar wissu tik fuhri eemantotu seenas krah-
jumu, ar wissu lohpu-ehdamu. Jo neapdoh-
migs prahts, masas ruhmes deht, wissu seenas-
krahjumu, yellawas un salmus us peedarba junn-
tu bija bahsi3.

Gan Deews schehligs bijis, fā paschā weh-
tras nakti tahs zittas ehkas isglahbtas palikke!
gan flawejams irr muhsu Deews ir pee schi no-
tiffuma, jo winsch mums farus brihnumu dar-
bus ir schē atkal gaismā zehlis! Weens no scheem
faimneekeem ar farwu 12 gaddus wezzu behlinu
rijā bija apgullees. Naktis wōdū atmohdees un
ugguni eeraudsi3, tehws islez3 no guktu weetas,
skreen us sehtu, pamohdina faines laudis no

meega, apgahda uhdeni un gribb raubsicht ugguni apdseft; bet juints jaw pilnâs leesnâs, durwju stenderi jaw sakrittufchi un ne kahda pee-eefchana wairs naw. Zè tehvam dehls prahâ schaujâhs kas rijâ palzzis gulloht. — Zilweki to wairs ne buhtu warrejufchi glahbt, bet Deews ta puifeni, kâ pee farwas rohkas iswaddija it wesselu zaur ugguns leesmahm! — Gan schehligs Deews irr flawejams, bet ruddens laiks scheem nelainigeem zaur ugguni ispohstiteem zilwekeem zauru seemu kâ raudu laiks buhs peeminmams.

Kâ tas ugguns zehlees, to neweens ne sim, jeb ne gribb sinnaht; bet ta ir sinnama lecta ka, kad rijâs aiseet ar ugguni, bes ka sibbens eespehris, tad zilwekam pascham ta waina. Nebedigs un aplams prahâs wehl wiffai walda eefschrijahm! Woi tad pirna reise, ka ar ugguni dsihwoju? ne wiffas dsirksteles degg; gan Deews far-gahs! — ta dasch labs un zittabi gudrs zilweks mehds runnaht. — Bet kad arridsan Deews schehligi farga, tatschu winsch gribb, lai zilweki, kam winsch prahâtu un azzis dewis, ir ar prahâtu un ar azzim dsihwotu kâ peenahfahs.

Kaut jell ir pee mums weetu atrastu tas zaur wiffu Wahzsemmi un ir Widsemmè jaw daschâs weetas usneimts padohms: labbibu no lau-ka iskult schkuhndâs bes kurrinaschanas! Zif dauds grubstibas un behdas isjustu no muhsu tehwa semmes! Zif dauds malkas taptu taupita! Un kad arri zitti teiz, ka leelaks puh-linsch effohts, labbibu kult kas naw rijâ schaudeta tappusi, un ka tahdi graudi til drohschi naw klehtè turrami, bet lehti sapellahs, — tad warr atkal atbildeht: kad labbiba ir it faufa rijâ tohp eewesta, tad tomehr krahsna garraini to papreefsch flapju darra, un kad tai it leelu karstumu ne dohd, tad tatschu dauds graudi paleef wahrpâs; un retti kahdam fainneekam tahda leela Deewa sivehtiba buhs, ka winnam zittâ ruddeni wehl leels krahjums klehti atleef, par fo buhtu jabihstahs, ka tas ne sakarstahs. Wiffi kas schahdu padohmu peenehmufchi, tee, ka wehl ne zif femu Rihges awisès rakstihâs tappe, irr ar meeru, un wairs neko ne gribb sinnaht no rijâs kurrinaschanas. —

Kam gaisch, peeneimnigs prahâs, tas lai ar Deewa paligu scho padohmu wehrâ leef un is-prohwe!

Vauffler.

G a i l i.

1.

Putnu Maddei bija biri gaili,
Drangi dseedataji, stalti daili;
Uhrigs flaisums gan tohs puschoja,
Bet mas smadsenes bij padohmâ.

2.

Pezpadesmits seewas winneem bija,
Tahs teem trakkas galwas padarrija;
Katriis astonas sew wehlejahs,
Lapehz tee ldeenas stihdejahs.

3.

Woi tad septinu gan ne peetiktu? —
Kapehz ne? — kad flauga prahâs ween listu
Winneem meerâ buht; — bet kam naw schehl,
Kad zits bauda to, fo patâs sew wehl?

4.

Daschas beenas bahrschanâ pa-ihre,
Eekam wannags stihdinu ischfihre,
Weenu no tahm seewahm fahchre,
Stihdetaju preefschâ apehde.

5.

Negg nu meers buhs? — ak, fur to jel statta!
Kaug kâ gaili nu tahs sekstes kratta;
Nu jau azzis milst no dusmibas,
Weens us ohtra nahwi lihgsfmojahs.

6.

Nu tee fateekahs, ak fuhru beenu!
Kas jel bahrschanâ warr saprast weenu?
Abbi brehz: tu flaugis, besgohdis,
Rakkars, blehdis, saglis, leelmuttis!

7.

Nu weens ohtram peeschus azzis spehre,
Un tad sekstes affmainas gehre,
Kamehr Maddina, kas flahht jau irr,
Piktus affinsdschrajus ischferr.

8.

Bet raug, ohtra deena wehl naw klastu,
Kad jau schee ar dufnu pilnu prahtu,
Atkal eesahf bahrgi lammatees,
Un tad lihds pat aff'nim iskautees.

9.

Nu par laimi prahtigz gulbis nahze
Muischas pagalmā. — Tam gailis sahze:
„Zeenigs gulbu tehws apsehlojees,
„Mannas waidas jelle eeklaufees:“

10.

„Ohtrais gailis manni fitt un neewa,
„Lapeh3, ka mums abbeem mirre seewa,
„Wannags leeku seewu nospehre,
„Septinas nu katram atlikle.

11.

„Bet winsch wainigs pats, jo winsch ne lahwe
„Man to weenam, kamehr wels to rahwe,
„Un nu atkal manni lahnd un perr,
„Uzzis plehsch un ir pee sefstes ferr.

12.

„Zeenigs gulbu tehws! ja pee tew teesa
„Ne kriht man; tad luppata3 man meesa.“
Gulbis apdohmigi klausija,
Un tad gailam atbildeja ta:

13.

„„Draugs! taw3 nahburgs tew gan pahri barra,
„„Winnu pahrspeht, nu tew buhs ta warra:
„„Kad winsch tewi neewa dufnigi,
„„Atbild winnam, mihti, laipnigi.““

14.

Gulbu tehws! kaut jelle tawi wahrdi
Zr man dshwofchanā buhtu dahrgi,
Waidineekam pretti ne bahrtees,
Rahmi, kluffi prett to turretees.

L.....l.

Zeesas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c.,
tohy wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee
ta Puhnes saimneeka Mahsluffu Kahrla buhtu, kas
inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl sawas
mahjas nodewis, aizinati, lihds 16ta Janwar mehnes-
scha n. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees.

Wezspilles pagasta teefa 18ta Nowember 1832. 2
(S. W.) † † † Bahsan Mikkel, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 32.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas skrihwe-
ris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c.,
tohy no Pagnes pagasta teefas, wiffi tee, kam taisnas
prassifchanas pee ta Pagnes saimneeka Mesai Erne-
sta buhtu, kas sawas mahjas inventariuma truhku-
ma, magafihnes un muischas parradu dehl, wair3 ne
spehdams waldbiht, tahs atdewis un par kurra mantu
schinni deenā konkurs irr nospreesta — scheitan usai-
zinati un safaukti, lai lihds 19tu Janwar 1833, kas
tas weenigais un isflehdsamais termihns buhs, woi
paschi, woi zaur weeteefeeem, fur tahdi peenemmami,
pee schihs pagasta teefas peeteizahs un sagaida. fo pehz
liffkumeem spreedih3; To buhs wehrā nemt! —

Pagnes pagasta teefa 23schā Nowember 1832. 3
† † † Pagan Kristops, pagasta wezza-
kais.

C. W. Stahl, pagasta teefas skrih-
weris.

* * *

No leelas Esere3 1mas pagasta teefas tohy wiffi
parradu deweji ta nomirruscha saimneeka Kauldeggu
Zanna no Greeschu pagasta, par kurra mantu dehl
inventariuma, truhkuma un zittu parradu zaur schihs
teefas spreedumu konkursis nolikt3, aizinati, lai pee
saudefchanas sawas teefas lihds 26tu Jambara, n. g.,
kas par to weenigu un isflehdsamu terminu nolikt3
tappis, pee schihs pagasta teefas ar sawahm prassi-
fchanahm peeteizahs.

Leelas Esere3 pagasta teefa tanni 26ta Nowem-
bera 1832. 3

David Sternheim, pagasta wezzakais.
(Nr. 89.) Ferd. Schaur, pagasta teefas skrihwe-
ris.

* * *

Zas brihws zilweks Friedrich Mey, pee Kuldigas
peerakstih3, kas preeksch 6 gaddeem schinni nowadda,
Klibbe mahjās dshwoja, — un nohmur parradu dehl
tam saimneekam daschadas leetas kihlam dewis, tohy
zaur scho fluddinaschanu usaizinah3, eeksch 6 nedde-
tu starpu, sawas leetas prett tahs nohmur atlihdina-
fchanas atpakkal nemt, jeb sagaidiht, ka winnas pehz
scho laiku uhtropē pahrdohstas tap3.

Kabillas pagasta teefa 12ta Nowembera 1832. 3
† † † Bihnsarraj, pagasta wezzakais.
(Nr. 139.) Muhde, pagasta teefas skrihweris.

* * *

No Wezzumuischas pagasta teefas tohy ta no Re-
schumuischas pagasta bes sinnas isgahjusti meita Dahr-
te, kurras taggabeja usturrama weeta schai teefai
wehl lihds schim naw sinnama klui3si, — zaur scho
usfaukta, wi3swehlaki lihds to 16tu Dezember f. g.

scheitan peeteiktes un sawu eeksch Reschumuischas
Lapsu Andreja mahjahm atstahtu mantu prett aismak-
faschanu sawu parradu pretti nemt, — jeb sagaidiht
fa schi manta pehz pahrgahjuscha terminhna, dehl at-
libhsinafchanas to parradu, uhtröp pahrdohsta taps.

Wezzumuischas pagasta teefa tai 16tä Nowem-
bera 1832. 2

(S. B.) M. Stechni, peefehdetais.
(Nr. 379) H. Kunsien, pagasta teefas srihwe-
ris.

* * *

Dehl nespehschanas tahs sam augstam Krohnim
peenahkamas kihlu naudas par is Behrs- un Zihpels-
muischas Krohna mescha sagteem schaggareem, mak-
sahnt, — taps tee pee Krohna Udesmuischas peeder-
rigi kalpi Zahnis un Zindrikis, no kurreem tas pirmais
4 rublus 80 kapeikus sudraba un ohtris 3 rublus 84 ka-
peikus sudraba parrada irr; tanni 24tä Dezembera
deenâ f. g. pee schihs pagasta teefas us uhtrupi deenestâ
isfohliti; kas ikkatram zaur scho sinnamâ darrihts
tohp.

Krohna Behrsmuischas pagasta teefa, tanni 29tä
Nowembera 1832. 3

(S. B.) H. Wehting, pagasta wezzakais.
(Nr. 559.) Müller, pagasta teefas srihweris.

Krohna Usmetes muischâ 60 slauzamas gohwis us
renti dabbujamas. Turklaht arri ta sweijoschana us
Usmetes = Laksu = un Zilsk = esaru tohp isfohlita, un
tee terminhni kurrds sawu sohlsichanu pee schihs paga-
sta teefas warr peenest, irr nolikti us 2tro Dezember
un 3oto Dezember f. g. un us 29to Janwar nahkoscha
1833scha gadda.

Kendes pagasta teefa, 4tä Nowember 1832. 2

Uhning Kristis, peefehdetais.
E. Heydinger, pagasta teefas srihweris.

Zitta sluddinafchana.

Tani Dohbeles sainneekam Janne Ohgain, tai
nakti no 23scha libhs 24tu Nowember schi gadda, no
Dohbeles basuizas krogga-sieddeles trihs sirgi irr is-
sagti:

- 1) sirg 6 gaddu wezs, tumisch-bruhns, weena ausa
eckehhta;
- 2) sirg 12 gaddu wezs, mella spalwa, ar baltu
srihpi pahr peeri;
- 3) sirg 12 gaddu wezs, breedis, ar baltu srihpi
pahr peeri.

Kas no teem sagteem sirgeem kahdu flaidru sinnu
warr doht, dabbu Dohbeles muischâ peezi sudraba
rubbulus pateizibas maksu.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihgê tanni 2Imâ Nowembera 1832.

	Sudraba naudâ. Rb. Kp.		Sudraba naudâ. Rb. Kp.
3 rubli 67 kap. papihru naudas gelbeja	I —	I pohds kannepu tappe maksahnts ar	I —
5 — papihru naudas	I 36	I — linnu labbakas surtes — —	2 —
I jauns dahlberis	I 31	I — — slittakas surtes — —	I 75
I puhrs rudsu tappe maksahnts ar	I 26	I — tabaka	— 60
I — kweeschu	I 75	I — dselses	— 65
I — meeschu	I —	I — sweesta	2 20
I — meeschu = putraimu	I 50	I muzzâ filku, preeschu muzzâ — —	5 75
I — ausu	— 70	I — — wihkschnu muzzâ — —	6 —
I — kweeschu = miltu	2 30	I — farkanas fahls	6 50
I — bihdeletu rudsu = miltu	I 50	I — rupjas leddainas fahls — —	5 50
I — rupju rudsu = miltu	I 20	I — rupjas baltas fahls — —	4 50
I — sirnu	2 —	I — smalkas fahls	4 —
I — linnu = sehklas	3 25	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ maksâ.	
I — kannepu = sehklas	I 25		
I — kimmenu	4 50		

Esst zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 481.